

Uloga vitamina D u upalnoj bolesti crijeva – procjena terapijskog i preventivnog potencijala nadomještanja vitamina i obogaćivanje hrane

SAŽETAK

Upalne bolesti crijeva predstavljaju skup kroničnih upalnih stanja s negativnim utjecajem na probavni sustav, a javljaju se uslijed neadekvatne i kontinuirane aktivacije imunskog sustava kao odgovor na čitav niz predisponirajućih čimbenika (i to prvenstveno genetike, utjecaja okoline te sastava crijevne mikrobiote). Pokazalo se da status vitamina D također može imati određenu ulogu u razvoju bolesti, budući da se njegov manjak često viđa u Crohnovoj bolesti i ulceroznom kolitisu. U porastu je broj dokaza koji podupiru koncept uske povezanosti disbioze crijeva i metabolizma vitamina D; nadalje, suboptimalne razine ovog vitamina povezuju se s povećanom učestalošću kliničkih relapsa bolesti, neadekvatnim odgovorom na lijekove, kao i sa smanjenom kvalitetom života oboljelih od Chronove bolesti i ulceroznog kolitisa. Shodno tome, nameće se pitanje mogu li intervencije poput pojačanog nadomještanja vitamina D te (na razini populacije) obogaćivanje hrane njime dovesti do blagotvornih učinaka za oboljele osobe. U ovom kratkom preglednom radu donosimo presjek sinteze, funkcija, statusa i nutritivnih izvora vitamina D, analiziramo biotehnološke aspekte određivanja razine vitamina D i obogaćivanje hrane, ali se koncentriramo i na neka sasvim nova otkrića koja se bave utjecajem vitamina D na crijevnu mikrobiotu te na upalnu bolest crijeva.

Ključne riječi: upalne bolesti crijeva, Crohnova bolest, ulcerozni kolitis, vitamin D, crijevna mikrobiota, disbioza